

Muradhân-Zâde Ebûbekir Sıdkî ve Şiirleri
(İnceleme-Metin-İşlevsel Sözlük)

Yazar

Dr. Ayşe Yıldız

ISBN: 978-605-2233-61-0

1. Baskı

Ekim, 2019 / Ankara

100 Adet

Grafiker®

Yayınları

Yayın No: 326

Web: grafikeryayin.com

Kapak, Sayfa Tasarımı,

Baskı ve Cilt

Grafiker®

Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.

1. Cadde 1396. Sokak No: 6

06520 (Oğuzlar Mahallesi)

Balgat-ANKARA

Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx

Faks : 0 312. 284 37 27

E-mail : grafiker@grafiker.com.tr

Web : grafiker.com.tr

1012 günden beri
başka bir varlık boyutunda yazayan
arıneme, sevgi ve özlemle...

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....7

KISALTMALAR.....9

I. BÖLÜM

Sıdkî'nin Biyografisi.....11

Sıdkî'nin Edebî Kişiliği.....14

II. BÖLÜM

A. Şekil Özellikleri: Şiir Tekniği Açısından Sıdkî'nin Şiirleri.....19

1. Vezin.....19

2. Kafiye.....21

3. Redif.....23

B. İçerik Özellikleri.....24

1. Benzetmeler Dünyası.....24

2. Sıdkî'nin Gazel ve Murabbalarında Sevgili, Âşık,
Rakip ve Zahit Tipinin Benzetilenleri.....26

3. Sıdkî'nin Gazel ve Murabbalarında Mekânlar.....30

4. Sıdkî'nin Şiirlerinde Sosyal Eleştiri.....31

III. BÖLÜM

Klasik Kültür, Cönkler ve Sıdkî'nin Şiirlerinin Bulunduğu Cönk.....37

SONUÇ.....43

KAYNAKÇA.....45

METNİN TRANSKRİPSİYONUNA DAİR AÇIKLAMALAR VE
METNİ KURARKEN İZLENEN YÖNTEM.....47

SİDKÎ'NİN ŞİİRLERİ -METİN-.....49

İŞLEVSEL SÖZLÜK.....75

ÖN SÖZ

Bu çalışmaya konu olan Ebubekir Sıdkî, Muradhan-zâdeler adıyla bilinen ve kökenleri III. Mehmed zamanının Celâlî gruplarına kadar giden bir aileye mensup, 18.yy'da Trabzon'da yaşamış bir şairdir. Biyografik kaynaklarda hakkında bilgi bulunmayan ve bugüne kadar Hekimoğlu Ali Paşa için yazdığı kıt'anın iki beyti ile bilinen Sıdkî'nin, Ankara Milli Kütüphanede bulunan 06 Mil. Yz. Cönk 53 numaralı cönkün içerisinde 42 şiirinin tespiti çalışmanın çıkış noktası olmuştur. Dört kıt'a, beş murabba, 31 gazel, bir kısa mesnevi ve bir matladan oluşan bu şiirlerin transkripsiyonu yapılarak cönkler arasında saklı bir şairin edebiyat dünyasına tanıtılması kitabın asıl amacını oluşturmaktadır.

Çalışma inceleme, metin ve işlevsel sözlük olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. İnceleme kısmında kaynaklardaki sınırlı bilgi ve tespit edilen şiirlerinden hareketle Sıdkî hakkında biyografik bilgi verilerek şairliği ve şiirleri değerlendirilmiştir.

Sıdkî'nin şiirlerinin transkripsiyonlu metninin verildiği kısımda, şiirlerin cönkteki sırasına müdahale edilmiş, divan tertibi gözetilerek şiirler şekil ve kafiye dikkate alınarak yeniden sıralanmıştır.

İşlevsel sözlük oluşturulurken Tebdiz sisteminden faydalanılmış ancak mahlaslar, zamirler, edatlar ya da farklı bir anlama sahip olmayan zarflar ayıklanarak sözlüğün daha kullanışlı olması amaçlanmıştır.

Cönk kataloğunda dikkatini çeken Sıdkî ve şiirleri üzerinde çalışmam konusunda beni teşvik eden, cönk imlası ile başa çıkamadığım yerlerde bilgi ve tecrübesini benden esirgemeyen hocam Prof. Dr. İsmail Hakkı Aksoyak'a çok teşekkür ederim.

Okul arkadaşım, meslektaşım ve dostum Dr. Abdülkadir Dağlar'a meslekî birikimi ile yanımda olduğu için; Araş. Gör. Mustafa Kılıç ve Özge Karakoç'a tashih sürecindeki özverilerinden dolayı çok teşekkür ederim.

Doç. Dr. Ayşe Yıldız
Ankara-2019

